

Poul Schlüters tale ved Folketingets åbning

Taler

Poul Schlüter
Statsminister

Dato

7. oktober 1986

Sted

Christiansborg

Regeringen indbyder Folketingets partier til et samarbejde om at videreføre og udbygge den genopretningspolitik, som blev indledt for fire år siden.

Det drejer sig ikke om at udforme en anden økonomisk politik. For vi mener, at den nye politik, som grunden blev lagt til i 1982, har vist sig at være grundlæggende rigtig. Den har skabt en positiv udvikling for samfundet og produktionslivet.

Men udviklingen herhjemme og i udlandet har skabt problemer, som gør det nødvendigt at justere nogle af elementerne i den samlede politik.

Det er glædeligt, at det ikke som tidligere er stagnationens og tilbagegangens problemer. Det, vi nu er stillet over for, er problemer, som er skabt af den fremgangslinje i produktion og beskæftigelse, som har præget udviklingen, siden den nye politik begyndte, at virke i foråret 1983.

Efter en periode med stagnation har vi nu gennemlevet tre år med en vækst, som

har været stærkere end i de øvrige vesteuropæiske lande. Fra 1983 til 1986 steg det danske bruttonationalprodukt i faste priser med ca. 10 pct.

Den stigende produktion har været ledsaget af en kraftig fremgang i beskæftigelsen. Siden efteråret 1982 er der skabt 210.000 nye arbejdspladser - heraf i det sidste år alene 110.000. De er næsten alle skabt i den private sektor.

Denne udvikling har siden foråret 1983 været så kraftig, at den har ført til et mærkbart fald i arbejdsløsheden. Det er ikke noget, der er kommet til os udefra. Kun Danmark kan opvise en så positiv udvikling i beskæftigelsen.

I foråret 1983 havde vi en sæsonudjævnet ledighed på 280.000. Det svarede til 10,5 pct. af arbejdsstyrken. Men i august i år var det 214.000, svarende til 7,8 pct. af arbejdsstyrken. Ledigheden er altså formindsket med 66.000.

Det har været særlig glædeligt at konstatere virkningen på ungdomsarbejdsløsheden. Den er faldet med væsentligt mere end en tredjedel siden 1983, og det er regeringens opfattelse, at ungdomsarbejdsløsheden i løbet af ganske få år vil være forsvundet.

Også antallet af langtidsledige er i de senere år blevet formindsket med ca. en tredjedel. Det er en glædelig og socialt betydningsfuld udvikling.

Stigningen i produktionen og i beskæftigelsen har været ledsaget af en meget kraftig stigning i investeringerne i nye arbejdspladser og i modernisering og effektivisering af bestående arbejdspladser [SIC]. Målt i mængde er investeringerne steget med 80 pct.

Da regeringen trådte til, lå investeringerne på et meget lavt niveau – faktisk det laveste blandt de vestlige lande. Nu ligger vi i toppen.

Denne fremgangslinje i produktionen, i beskæftigelsen og i erhvervslivets investeringer skyldes især tre ting:

Den faste valutakurspolitik har givet erhvervslivet et sikrere grundlag for at disponere.

Det stærke fald i renten – der er tale om en halvering – har styrket erhvervslivets konkurrenceevne og gjort investeringer mere tillokkende.

Skiftet fra højinflations til lavinflations økonomi har bidraget til at styrke konkurrenceevnen.

Dette skift har været meget markant. Stigningstakten i priser og lønninger er blevet mere end halveret i forhold til den foregående tiårsperiode, og det har især været en fordel for de økonomisk svagest stillede mennesker.

Til de gode resultater for produktionen, beskæftigelsen og erhvervsudviklingen i det hele taget må vi så lægge, at der er gennemført en stærk sanering af de offentlige finanser.

Gennem en konsekvent udgiftspolitik har vi standset væksten i de offentlige udgifter. Derigennem er der skabt en bedre balance mellem den private og den offentlige sektor. I 1982 var de offentlige udgifter faktisk steget til ikke mindre end 61,7 pct. af bruttonationalproduktet.

I 1986 har vi dog fået dem reduceret til 57,1 pct. Det er en reduktion på 7,5 pct. Den er opnået til trods for, at det offentliges rentebyrde er steget.

Vi har jo måttet bære betalingen i disse år af renter og renters rente af den gæld, der var optaget før september 1982. Det var ikke muligt fra det ene år til det andet at skabe ligevægt på de offentlige finanser. Derfor er en del af renterne så at sige blevet tilskrevet hovedstolen.

Men gennem en fast udgiftspolitik og i et vist omfang også gennem øgede offentlige indtægter har vi nu skabt et overskud både i statens finanser og på de offentlige finanser under et. Vi er i dag det eneste OECD-land, som har overskud på statsfinanserne. Det har regeringen lagt afgørende vægt på, fordi en standsning af statens gældsætning er en afgørende forudsætning for, at vi igen kan få nedbragt det alt for høje skattetryk.

Men på et centralt område – betalingsbalancen – har udviklingen ikke været tilfredsstillende. Vi står stadig med et underskud på betalingsbalancen over for udlandet, som er uacceptabelt stort. Det gør vi ikke, fordi vi har brugt mere, end vi har produceret. Det gør vi alene, fordi vi fortsat må betale renter og renters rente på den gamle gæld, som var oparbejdet i tiden frem til 1982.

Vore muligheder for at løse problemet med betalingsbalancen er imidlertid langt bedre end for fire år siden, fordi vi har fået gang i erhvervenes investeringer, og fordi vi har fået skabt en bedre balance mellem den offentlige og den private sektor.

Men væksten i eksportindtægterne har jo endnu ikke været stor nok. Dernæst har den kraftige stigning i investeringerne trukket en betydelig import af investeringsvarer med sig. Endelig har opsvinget mod forventning været ledsaget af et mærkbart fald i den del af indkomsten, der spares op i den private sektor.

Danmark er desværre det land i Vesteuropa, som har den laveste opsparring, og det er hovedårsagen til de fortsatte økonomiske problemer.

Det kraftige fald i opsparingen har givet sig udslag i en mængdemæssig stigning i forbruget på omkring 12 pct. i de sidste tre år, ikke mindst i form af en meget kraftig stigning for en række varige forbrugsgoder.

Underskuddet på betalingsbalancen i 1985 blev på 28 mia kr., og det bliver ikke mindre i år.

Derfor vil regeringen i dag fremlægge en i samlet plan for en videreførelse og justering af den økonomiske politik med det sigte at styrke betalingsbalancen både på kort sigt og på længere sigt. Den bygger på en fortsat stram offentlig udgifts- og finanspolitik, fortsat lavinflationspolitik, fast kronekurs, styrkelse af den private opsparing, formindskelse af gældsætningen og en eksportfremmende erhvervs politik.

Vi vil fortsat fastholde et uændret realudgiftsniveau for både staten, kommunerne og amtskommunerne, så balancen mellem den private og den offentlige sektor kan blive forbedret yderligere.

Skal der afses midler til løsning af nye opgaver – og det skal der – må der derfor skaffes plads enten gennem besparelser på andre felter eller gennem en bedre ressourceanvendelse som resultat af den fornyelses- og moderniseringsproces, der i disse år foregår i den offentlige sektor. Det er den disciplin, både staten,

kommunerne og amterne må underkaste sig. Vi ønsker ikke en forringelse af den offentlige service, men vi ønsker løbende moderniseringer og omprioriteringer, så vi har en velfungerende offentlig sektor.

Regeringen er i foråret nået til en forståelse med de kommunale organisationer om et uændret aktivitetsniveau for de næste to år. Fælleserklæringen forpligter naturligvis begge parter. Regeringen forventer, at kommunerne lever op til det ansvar, de har påtaget sig med fælleserklæringen.

Det fremgår i øvrigt helt klart, at regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at det inden for de aftalte rammer vil være muligt at reducere ventelisterne på sygehusene væsentligt.

Regeringen og kommunerne blev i maj enige om at optage forhandlinger, hvis der va overophedning i bygge- og anlægssektoren. Sådanne forhandlinger har regeringen nu indledt med kommunerne i fredags. Staten vil for sit vedkommende formindske bygge- og anlægsaktiviteten med ca. 15 pct.

Samtidig har regeringen anset det for nødvendigt at indføre et midlertidigt stop for igangsættelse af nye offentlige bygge- og anlægsarbejder. Det omfatter såvel staten som kommunerne og de koncessionerede virksomheder. Stoppet skal være kortvarigt og vil blive ophævet, så snart der er truffet en aftale om omfanget af de kommunale og amtskommunale anlægsbudgetter for 1987.

Det er helt afgørende for en positiv udvikling i de kommende år, at vi fortsætter lavinflationspolitikken.

Regeringen venter, af arbejdsmarkedets parter vil være i stand til gennem forhandling at løse overenskomstproblemerne. Vi tror, at parterne forstår det ansvar, de har over for betalingsbalancen, produktionen og beskæftigelsen – og dermed jo i sidste instans også for realindkomsterne.

Vi vil ikke afstikke nogen bestemt ramme for overenskomstresultatet. Men regeringen vil stærkt understrege, at jo snævrere en ramme parterne lægger, desto mere positivt vil det være for både betalingsbalancen, produktionen og beskæftigelsen – og desto bedre vil grundlaget blive for en stigning i realindkomsterne i de kommende år.

Erfaringerne fra de seneste år viser nemlig, at realindkomsterne er sikret bedre ved lavinflation end ved højinflations. I 1986 oplever vi igen – efter mange års fald – en stigning i realindkomsterne.

Regeringen har nu indbudt arbejdsmarkedets parter til trepartsdrøftelser. Der vil vi redegøre for regeringens planer, og vi vil lytte til parternes synspunkter. Skulle det vise sig, at der er områder, hvor regeringen kan bidrage til at lette forhandlingerne, vil vi tage det under overvejelse.

For at få gang i den private opsparing og begrænse gældsætningen fremsætter regeringen nu en række lovforslag. Vi vil gøre det mere fordelagtigt at spare op, og vi vil også gøre det dyrere at stifte gæld.

Vi fremsætter to lovforslag om præmiering af opsparing.

Vi ønsker at gøre det lettere især for unge mennesker i løbet af en årrække at spare op til udbetaling eller indskud til egen bolig. Ved en opsparing – som ikke er fradragsberettiget – på mindst 1.200 kr. og højst 10.000 kr. om året får man en årlig skattefri rentepremie på 4 pct., når opsparingen vel at mærke frigøres til boligformål.

På lignende måde skal der kunne spares op inden for en ramme på 1.200 kr. - 6.000 kr. om året med henblik på uddannelse.

Også forældre og bedsteforældre skal kunne bidrage efter disse regler med indskud til børns og børnebørns konti med bolig eller uddannelse som formål. Netop uddannelse og bolig tror vi er to formål, som den ældre generation særlig gerne vil kunne hjælpe de unge med at klare.

Det vigtigste opsparingsbehov er nok pensionsopsparingen. I dag har kun ca. en tredjedel af alle lønmodtagere en pensionsordning som en fastdel af

ansættelsesvilkårene. De fleste menneskers pension vil til sin tid alene være folkepension og ATP.

Uden ændringer på pensionsområdet må der regnes med stigende forskelle i levevilkår for fremtidens pensionister. Det er ikke holdbart. Derfor finder regeringen det meget vigtigt, at pensionsordninger udbredes til så mange som muligt.

Regeringen foreslår ændringer i de indkomstafhængige ydelser til pensionisterne. I dag er det jo sådan, at mange får alt for lidt ud af pensionsopsparingen, fordi de særlige pensionstilskud nedsættes. Regeringen vil i løbet af efteråret fremsætte lovforslag, der sikrer, at det for alle grupper kan betale sig at spare op til pensionistårene.

Det er vigtigt, at pensionsordninger ikke gør det vanskeligt for lønmodtagere at skifte job. Regeringen vil derfor foreslå ensartede regler for flytning mellem pensionskasser.

Ved de kommende overenskomster på det offentlige arbejdsmarked vil regeringen gøre sit til, at alle offentligt ansatte kan få pensionsordninger.

Regeringen håber og forventer, at også parterne på det private arbejdsmarked nu tager fat på pensionsopsparingen. Det vil være en stor fordel for den enkelte,

og det vil da også være til gavn for samfundet.

For at stimulere større privat opsparing til boligformål fremsætter regeringen i dag forslag om ændringer i belåningen af ejerboliger. Nuværende boligejere vil ikke blive berørt, men det er regeringens mål, at der i fremtiden skal ske en større opsparing og en mindre gældsætning på boligområdet. Efter forslaget skal realkreditlån i ejerboliger i fremtiden optages på en måde, som sikrer en hurtigere afvikling af lånene.

Danmark er et af de rigeste lande i verden. Alligevel forbruger vi mere, end vi tjener. Vi er et af de lande i den vestlige verden, der har den største gæld pr. indbygger. Det kan vi simpelthen ikke tillade os.

Regeringen fremsætter i dag forslag om en afgift på renter af forbrugslån. Den opkræves første gang på grundlag af nettorenteudgifterne for året 1987. Der skal ikke svares afgift af renter på almindelige boliglån eller af renter af studielån eller lån til erhvervsformål.

Regeringen ønsker endvidere at stramme reglerne for kreditkøb. Regeringen foreslår, at købekonti pålægges en særlig stempelafgift på 4 pct. Vi foreslår, at der ved afbetalingshandel og andre større køb på kredit skal præsteres en udbetaling på mindst 30 pct., og at købesummen skal afvikles inden for tre år. Endvidere foreslår vi, at der ved afbetalingshandler og kontokøb skal betales en rente, som mindst svarer til diskontoen plus 4 pct.

Med hensyn til internationale købekort ønsker regeringen, at de danske brugere i fremtiden selv skal betale omkostningerne ved anvendelsen.

Endelig foreslår vi, at store lystfartøjer pålægges en registreringsafgift.

Det indgår i regeringens aftale med Det Radikale Venstre, at energiafgiften skal justeres hvert halve år, sådan at vi fastholder energipriserne på niveauet fra foråret 1985. Regeringen vil derfor i dag fremsætte forslag om en sådan justering.

Jeg har allerede understreget, at vi skal have skabt en stærkere stigningstakt i eksportindtjeningen. Hovedbetingelsen er, at vi sikrer en omkostningsudvikling, som kan give en gradvis forbedring af konkurrenceevnen. Men regeringen mener også, at der er behov for en forstærket eksportorienteret erhvervspolitik.

Vi skal samtidig tilskynde til øget hensyntagen til miljøet, så vi ikke ødelægger vore egne livsvilkår.

Den første forudsætning for gode resultater er, at vi sikrer en tilstrækkelig og fremadrettet forsknings- og udviklingsindsats. Den skal bæres både af staten og

af erhvervslivet. I maj i år fremlagde regeringen en handlingsplan, hvorefter der i perioden frem til 1990 ydes merbevillinger på 1,4 mia kr.

Forskeruddannelsen skal styrkes. Vi skal forstærke indsatsen der, hvor vi har kvalificerede forskere og solide forskningsmiljøer at bygge på. Vi må også prioritere højt der, hvor forskningen kan støtte udviklingen af lovende erhvervsområder. Den skal findes i samarbejde med forskere og erhvervsrepræsentanter.

Vi tillægger forsknings- og udviklings samarbejdet inden for EF, i EUREKA og andre internationale organisationer stor betydning. Det er vigtigt, at forskningen foregår i et internationalt miljø.

Det er lige så vigtigt for virksomhederne og for de arbejdssøgende, at vi undgår, at der skabes flaskehalse – og at vi undgår at uddanne mennesker til færdigheder, hvor der ikke er beskæftigelsesmuligheder.

Derfor vil udviklingen på arbejdsmarkedet blive fulgt meget nøje, så vi kan få et godt grundlag for at vejlede om de fremtidige beskæftigelsesmuligheder. Vi vil ikke mindst se på mulighederne for at få kvindernes alt for høje arbejdsløshed formindsket.

per vil i de kommende år være et meget stort omstillingskrav på arbejdsmarkedet. For at imødekomme det vil regeringen styrke den

efteruddannelses- og omskolingsindsats, der sker på arbejdsmarkedsuddannelserne. Vi skal gennemføre friere adgang til de uddannelser, hvor der er gode beskæftigelsesmuligheder. Vi skal øge kapaciteten på de tekniske områder, hvor vi véd, at der vil være et stort behov i fremtiden.

Vi arbejder med en reform af erhvervsuddannelsen. Den sigter mod at forene det bedste fra mesterlæren og EFG-uddannelsen i et system med tilvalg og differentiering inden for bredere grunduddannelser.

Industriministeren, landbrugsministeren, fiskeriministeren og udenrigsministeren vil i begyndelsen af folketingsåret afgive fyldige redegørelser her i Tinget om initiativer, som tilsammen vil udgøre en koordineret erhvervsfremmepolitik, der skal styrke eksporten og fremme udviklingen inden for industri, landbrug og fiskeri.

Det bliver et hovedsynspunkt i regeringens erhvervsfremmepolitik at koncentrere støtten til projekter, som nok ellers ikke ville blive gennemført, typisk fordi de – selvom de er perspektivrige – er meget risikobetonede. Tillige vil det ofte være rimeligt at bygge på tilbagebetaling, når projekterne viser sig at give et godt udbytte.

Vi vil foreslå en modernisering og effektivisering af eksportfremmeordningen. Der skal skabes større fleksibilitet ved tildelingen af tilskud. De skal i højere grad målrettes til at skabe eksport, som ellers ikke ville finde sted.

Programmet rummer forslag, der skal styrke samarbejdet mellem private virksomheder indbyrdes og mellem dem og det offentlige om system- og projekteksport og om forskning og teknologisk udvikling.

Andre forslag skal fremme eksporten af leverancer og af know-how inden for bygge-, miljø- og energisektoren.

Programmet omfatter også en række forslag, som skal bidrage til at gøre Danmark til et mere attraktivt turistland både for danskerne selv og for gæster udefra.

For landbrugssektorens vedkommende vil der blive fremlagt initiativer, som sigter direkte mod at fremme forædling, produktudvikling og markedsføring, som kan øge effektiviteten og bane vejen for omstilling og udnyttelse af nicher og biprodukter.

I fiskerierhvervet vil der især blive satset på at styrke ny produktudvikling, på forbedret teknologi og på at styrke eksporten bl.a. gennem oprettelse af et særligt center, som kan hjælpe med, at vor eksport imødekommer de krav, der stilles til fiskeriprodukterne på de mange forskellige markeder.

Vi skal udnytte – og vi skal udbygge – Danmarks førende position på det energiteknologiske område, og det skal vi bl.a. gennem en koordinering og styrkelse af teknologiudviklingen på olie- og gasområdet.

Det er regeringens ønske, at den offentlige sektor skal bidrage til at fremme den teknologiske udvikling ved som bruger at stille erhvervslivet konkrete opgaver.

Vi vil undersøge, om der på privat basis kan oprettes et såkaldt ventureselskab med den opgave at skyde risikobestemt kapital især i udviklings aktiviteter, som kan sikre danske arbejdspladser andel i den produktion, der vil blive efterspurgt ind i det næste århundrede.

Jeg har her blot nævnt nogle centrale dele af det samlede program – der er som sagt tale om en række forskellige forslag, som folketinget skal tage stilling til.

Det er regeringens opfattelse, at det vil bidrage til en positiv udvikling, hvis der overalt i erhvervslivet træffes aftaler om at indføre overskudsdeling i den ene eller anden form. Derigennem kan lønmodtagernes medejendomsret til og interesse i deres egen, virksomhed styrkes.

Regeringen vil derfor fremsætte en række forslag, som gør det lettere og mere tillokkende for virksomheder og lønmodtagere at træffe aftaler om overskudsdelingsordninger, der er tilpasset den enkelte virksomheds særlige

forhold.

Der er endnu store økonomiske balanceproblemer at løse. Men der er sket så store fremskridt, at der er grundlag for at tage opgaver op, som på mange måder kan forbedre og lette tilværelsen for landets borgere. Der er Ikke ubegrænsede økonomiske midler til rådighed. Men regeringen mener, at der er påtrængende opgaver, som godt kan løses inden for forholdsvis snævre økonomiske! rammer.

Danmark skal fortsat være et foregangsland i miljøbeskyttelse. Regeringen vil iværksætte et særligt treårigt udviklingsprogram for renere teknologi.

Vi skal have reduceret de affaldsmængder, som det moderne samfund frembringer.

Vi skal sikre sundere kost og renere drikkevand. Vi skal forstærke indsatsen for at bevare og genoprette den danske natur.

Vi skal forbedre arbejdsmiljøet, og det kan endog føre til produkter og know-how på området, som kan danne grundlag for eksport.

Den fornyelse og modernisering af den offentlige sektor, som nu er i fuld gang, skal forbedre det offentlige kundebetjening i forhold til borgerne. Samtidig skal den gøre den offentlige sektor til en bedre, mere spændende og mere udfordrende arbejdsplads for de offentligt ansatte.

Regeringen vil gøre en indsats for at forbedre boligsituationen, ikke mindst for de unge og for de ældre.

Hensynet til særlig vanskeligt stillede medborgere vil også komme klart frem i de initiativer, regeringen ønsker at gennemføre på det sociale område.

Regeringen vil lægge stor vægt på den socialt forebyggende og aktiverende indsats, ikke mindst på ældreområdet. Vi skal acceptere, at de ældre har vidt forskellige behov. I stedet for især at fokusere på, hvad de ældre ikke længere kan, skal vi opmuntre dem til at bruge egne menneskelige ressourcer. Vi må give dem valgmuligheder. Derfor skal vi lægge mere vægt på selvstændige ældreboliger med bistand og service efter den enkeltes behov.

Loven om delpension, der træder i kraft den 1. januar 1987, er et skridt i denne retning. Loven giver mulighed for en gradvis overgang til pensionisttilværelsen for både lønmodtagere og selvstændige fra 60-årsalderen.

Vi tager som nævnt samspilsproblemerne op til løsning.

Gennem skattereformen forbedrer vi vilkårene for børnefamilierne. Men vi ønsker også at åbne for en debat om børns vilkår i vort moderne samfund, herunder ikke mindst forholdene for enlige forsørgere og andre vanskeligt stillede børnefamilier.

Regeringen vil med visse justeringer genfremsætte forslaget om forenklede regler for beregning af kontanthjælp, bl.a. baseret på de positive erfaringer, vi har fra de forsøg, der er gennemført nu i 14 kommuner. Antallet af kontanthjælpsmodtagere er klart faldende, og det er da positivt. Med forenklingforslaget tror vi der kan frigøres administrative ressourcer i kommunerne, og dermed vil der være øget mulighed for – og det er der også god brug for – en mere individuel rådgivning og vejledning. Vi må især forstærke indsatsen for, at unge på varig hjælp kan få en ny start, som kan give dem en mere aktiv tilværelse.

Der vil blive fremsat forslag om forbedrede ydelser i forbindelse med arbejdsskader.

Loven om karenssagen vil blive ophævet fra den 1. januar 1987.

Overalt i de danske uddannelsessystemer skal vi bygge på kvalitet i undervisningen og tillige smidige og hurtige omlægninger, så børnene og de

unge udrustes bedst muligt til en ny tids nye livsvilkår.

I fremtiden bliver det nok ikke nogen kunst at finde informationer frem. Kunsten bliver at skelne væsentligt fra uvæsentligt, at vælge og vrage mellem kvalitet og det modsatte og at finde vej gennem bombardementet af informationer og billig underholdning.

Tiden kalder på åbenhed. Vi skal være internationale, udnytte tilbudene udefra og lære mere sprog, men samtidig skal vi passe bedre på vore egne fælles erfaringer som folk.

Når vi fastlægger de overordnede mål for uddannelses- og kulturpolitikken, må fire begreber stå i forgrunden: kundskaber, kvalitet, værdier og kulturel forankring.

Undervisningsministeriet har påbegyndt et omfattende arbejde med fastsættelse af nye faglige mål og vejledninger for fag i folkeskolen, ungdomsuddannelserne, lærer- og pædagoguddannelserne samt voksenkurserne. Udgangspunktet vil være det indholdsmæssige og spørgsmålet om, hvilken bagage af almene kundskaber børnene og de unge har brug for at tage med sig ind i det næste århundrede. Også formulering af en ny formåls paragraf for folkeskolen kommer på tale.

Statens Uddannelsesstøtte bliver omlagt, så den gør det lettere at binde an med en uddannelse, bl.a. ved, at gældsætningen begrænses og de lange studietider afkortes.

Kulturministeriet vil ved en kritisk gennemgang af de eksisterende kulturstøtteordninger tilstræbe en mere frugtbar udnyttelse af de kulturelle budgetter. Samtidig skal der lægges rammer for et frodigt og effektivt samvirke mellem offentlige og private midler på kulturområdet.

De rammer, der skal lægges for medieudviklingen, må sikre de friest mulige udfoldelsesmuligheder. Men netop den rivende udvikling af de elektroniske medier kræver et modspil i form af en stærk indsats for den levende danske kunst og litteratur.

Breddeidrætten er en værdifuld dansk fritids- og kulturaktivitet, som skal styrkes. En indsats til gavn for den folkelige idræt vil også have en positiv virkning i forhold til de sundheds-, social- og kriminalpolitiske problemer, samfundet tumler med.

Befolkningen er – desværre med rette – mere og mere utryg over udviklingen i kriminaliteten. Det er først og fremmest den grovere og oftest helt tilfældige og meningsløse vold eller det omfattende hærværk, som må bekymre stærkt. Den voksende angst for vold sætter et negativt præg på mange menneskers tilværelse.

Der er et behov for at øge indsatsen for at bekæmpe vold og hærværk. En yderligere forøgelse af vor politistyrke vil blive fortsat de kommende år. Der vil blive lagt særlig vægt på at udvide nærpolitiet. Der er nu gennemført en hurtigere behandling af voldssager, og afsoning finder nu sted umiddelbart efter domsafsigelsen.

Regeringen vil fremsætte lovforslag om strengere straffe for grov vold og hærværk og om varetægtsfængsling, mens grovere voldssager behandles.

Det er imidlertid ikke løsning nok blot at gennemføre skærpet overvågning og strengere sanktioner. Vi må også søge at trænge ind bag de ydre årsager og de skred i mentaliteten, der må ligge bag vold og hærværk, så vi kan få et godt grundlag for en mere positiv behandling af årsagerne.

Siden vedtagelsen af den særdeles liberale danske udlændingelov i 1983 har strømmen af asylansøgere til Danmark vist en markant stigende tendens, og inden for de sidste måneder har stigningen være eksplosiv. Vi modtager i øjeblikket flere asylansøgere pr. indbygger end andre lande i Europa.

Regeringen mener ikke, vi har mulighed for at sørge for modtagelsen af så mange på en forsvarlig måde. Regeringen vil derfor fremsætte et lovforslag med henblik på begrænsning af tilstrømningen af asylansøgere til Danmark. Den vil respektere de forpligtelser, Danmark har påtaget sig ved tiltrædelsen af FNs flygtningekonvention af 28. juli 1951. Der vil fra dansk side fortsat blive gjort store anstrengelser for at nå frem til bedre internationale løsninger med en

brede fordeling af flygtningene. Regeringen har rejst problemerne i EF og i Europarådet, og vi har netop fremlagt forslag til en positiv løsning i FN.

Det tætte samarbejde med Grønland og Færøerne er i god gænge. Det er regeringens holdning at lade de enkelte ansvarsområder overgå til det grønlandske hjemmestyre i den takt, Grønland selv ønsker. Vi vil støtte en fortsat positiv udvikling af det grønlandske hjemmestyre inden for rigsfællesskabet.

Det samme gælder Færøerne. Der foregår nu forhandlinger med det færøske hjemmestyre om en nyordning af de økonomiske mellemværender mellem Færøerne og Danmark.

Jeg vender mig herefter til vort forhold til verden omkring os. Jeg vil gerne understrege betydningen af vort samarbejde med vore nærmeste partnere, Norden og EF-landene. Industrien i hele Vesteuropa står netop nu over for en kæmpeudfordring. Vi skal have vendt den udvikling, som har betydet, at vor produktion gradvis er blevet trængt tilbage af konkurrence udefra, ikke mindst fra Stillehavslændene. Et af midlerne er skabelsen af det frie indre marked i EF. Danmark har en særlig interesse i, at det lykkes, fordi vort eget hjemmemarked er så lille. De øvrige nordiske lande har en mindst lige så stor interesse i denne sag. Danmarks hidtidige værdsatte rolle som brobygger mellem Norden og EF vil derfor få øget betydning. Det er i den forbindelse væsentligt, at de nordiske lande deler vort syn på kravene til miljø og arbejdsmiljø.

Der er i Folketinget et bredt flertal bag Danmarks medlemskab af NATO.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at det kommer til udtryk på en sådan måde, at der ingen steder kan rejses tvivl om Danmarks fulde medlemskab af NATO.

Regeringen vil i NATO – som i andre internationale sammenhænge – gøre en aktiv indsats for at fremme afspændingen og for at skabe et mere tillidsfuldt forhold mellem Øst og Vest.

Det er et godt signal, at supermagterne USA og Sovjetunionen er i kontakt om alle vigtige spørgsmål, og at præsident Reagan og generalsekretær Gorbatsjov nu mødes i Reykjavik. Jeg er overbevist om, at denne stadige kontakt har spillet en væsentlig rolle for det gode og positive resultat af Stockholmkonferencen. Det er vort håb, at det også i den kommende tid vil bringe resultater i form af våbenkontrolaftaler.

Den nuværende aftale om det danske forsvars ordning udløber med udgangen af 1987. Regeringen vil derfor i løbet af folketingsåret indlede drøftelser om en ny forsvarsordning. Der må tilføres forsvaret sådanne midler, at det fortsat både med personel og med materiel vil være et troværdigt led i NATOs forsvar.

Dansk forsvar skal som hidtil indgå i det integrerede allierede forsvar. Regeringen lægger vægt på et afbalanceret dansk bidrag til de fælles forsvars opgaver inden for enhedskommandoen og på et snævert samarbejde med de lande, som har påtaget sig at stille forstærkninger til rådighed for forsvaret af Danmark.

Jeg har hermed gjort rede for, hvilken politik det er, regeringen indbyder til et samarbejde om.

Vi vil fastholde en stram offentlig udgifts- og finanspolitik.

Vi vil fortsætte lavinflationspolitikken og den faste valutakurspolitik. Stigningen i priser og lønninger skal holdes inden for de snævrere mulige rammer.

Vi vil gennemføre foranstaltninger, som skal fremme den private opsparing og formindske det lånefinansierede forbrug. Vi vil forbedre vilkårene for opsparing til pensionsformål. Vi vil opmuntre til en øget opsparing til boligformål og uddannelse. Vi vil gøre det dyrere at optage lån til forbrugsformål. Og vi vil begrænse anvendelsen af kreditkøb.

Vi vil iværksætte en eksportfremmende erhvervs politik, som kan øge forædlingsgraden, hjælpe med at erobre nye markeder og støtte udviklingen af nye produkter, der kan appellere til nye grupper af kunder. Der sigtes mod en styrkelse af indsatsen inden for alle erhvervsgrupper.

Vi vil gennemføre initiativer for at hjælpe de svageste grupper i samfundet og

for at skabe mere kvalitet og større tryghed.

Vi vil være aktive medarbejdere i EF og i det nordiske samarbejde bl.a. for at få det fulde udbytte af det indre marked og fremme et højt niveau for miljø og arbejdsmiljø.

Vi vil føre en udenrigs- og sikkerhedspolitik, som bekræfter vort tilhørsforhold til NATO, og på det grundlag vil vi støtte enhver realistisk bestræbelse for afspænding og for våbenreduktion.

De fire år, der er gået, siden den nuværende regering trådte til, er blevet udnyttet til en gennemgribende sanering og forbedring af den danske økonomi. Der er opnået gode og positive resultater på de centrale områder.

Den opgave, regering og folketing nu står over for, består i at justere og supplere den økonomiske politik sådan, at de gode resultater også kan omsættes i en hurtig forbedring af betalingsbalancen.

Det kræver et godt samarbejde mellem regeringen, Folketinget, erhvervslivet og arbejdsmarkedets organisationer.

Regeringen håber, at vor indbydelse til dette samarbejde vil blive modtaget i den positive ånd, hvori den er fremsat.

Må jeg slutte med at foreslå, at vi udbringer et Danmark leve!

(Statsministerens opfordring besvaredes med et trefoldigt hurra).

Kilde

folketingstidende.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Det Konservative Folkeparti, Folketingstale, Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/poul-schlueters-aabningstale-1986>